

Nr 444

Av herr Asp m. fl., angående fliseldning.

Inom jordbruksdepartementet pågår för närvarande vissa undersökningar rörande möjligheterna att utnyttja klenvirke och skogsavfall för framställning av flis, avsett såsom bränsle vid uppvärmning av byggnader. Såsom ett led i dessa undersökningar har domänstyrelsen anmodats att utifrån skogliga aspekter utreda de ekonomiska förutsättningarna för ett dylikt utnyttjande av sagda slag av skogsprodukter. Härjämte har riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap nyligen avslutat viss utredning i samma ämne, varvid nämnden i första hand utgått från beredskapssynpunkter.

Det framstår såsom angeläget att de pågående undersökningarna föres till ett slut så snart ske kan och att man därvid uppnår ett positivt resultat. Om flis kommer till användning såsom bränsle i större omfattning än vad nu är fallet vinnas flera fördelar. Den första och för oss främsta fördelen skulle vara att gallrings- och röjningsvirke skulle komma att tagas i anspråk på ett sätt som utom annat skulle medföra att nämnda skogsvårdsåtgärder bleve redan i och för sig ekonomiskt fullt lönsamma, bortsett från det ekonomiska resultat, som på längre sikt uppnås i form av förbättrad skogsavkastning. Skogsvården skulle därigenom främjas, och åtskilliga skogsägare skulle finna det fördelaktigt att i större utsträckning än för närvarande vidtaga skogsvårdsåtgärder. Flisframställningen kan visserligen ibland, bl. a. beroende på transportavstånden till de väsentliga förbrukningsorterna, inte anses vara lönsam, om man betraktar densamma såsom en självständig produktionsgren, men i förening med andra vinster genom skogsvårdsåtgärderna i fråga kan den säkerligen oftast göras till en ekonomiskt bärkraftig produktion. Det framstår för övrigt såsom ej ändamålsenligt att stödja gallring och röjning i skogen med statsbidrag för att därefter låta skogsavfallet ligga kvar på platsen. Vid ett flertal tillfällen, bl. a. i utredningsförslag, har betonats betydelsen av att kunna tillvarataga klenvirke, särskilt sedan man numera i stor utsträckning slutat med att använda sådant virke i viss industriproduktion.

Ett annat skäl till att möjligheterna att öka framställningen av flis bör tillvaratagas är att man därigenom kan främja sysselsättningen i våra skogar. Visserligen kan framställning av flis i viss mån ske med mekaniska hjälpmedel, men maskintekniken på området kan endast i mindre grad ersätta det manuella arbetet. Sådant sysselsättningsläget nu är, bör alla tillfällen utnyttjas för att öka arbetstillfällena för den friställda skogliga ar-

betskraften. Det torde inte vara svårt att genom flisframställning och arbeten som sammanhänger därmed öka arbetstillfällena med många tusentals dagsverken.

Ytterligare ett skäl för ökad flisproduktion i landet är givetvis den samhällsekonomiska vinst, som kan ernås genom minskad import av utländskt bränsle och samtidigt minskat ianspråktagande av våra valutatillgångar.

Det bör självfallet i första hand falla på skogsägarna och deras organisationer att taga de initiativ, som erfordras för att stödja de syften vi nu berört. Att åtskilligt härvidlag redan skett är oss bekant. I den propaganda för fliseldning som kräves bör även staten direkt eller indirekt medverka på lämpligt sätt. I första hand bör dock staten lämna sitt bidrag genom att anmoda statliga och statsunderstödda myndigheter och institutioner att söka införa fliseldning i sina fastigheter i den utsträckning, som det av ekonomiska och tekniska skäl kan befinnas möjligt. Det är att hoppas att landsting och kommuner vidtager liknande åtgärder. Om skogsägarna, staten, landsting och kommuner medverkar till förbrukning av flis såsom bränsle för uppvärmning av exempelvis skolor, sjukhus, administrativa byggnader och andra av dem disponerade anläggningar skapas en stomme i en vidgad marknad för flisavsättning.

Under åberopande av vad vi sålunda anfört anhåller vi,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att statliga och statsunderstödda myndigheter och institutioner måtte anmodas undersöka möjligheterna att, där tekniska och ekonomiska förutsättningar föreligger, införa fliseldning i av dem disponerade byggnader samt att där undersökningarna så motiverar föranstalta om eldning med dylikt bränsle.

Stockholm den 27 januari 1959

Einar Asp

Sven Ekström
i Iggesund

Anders Haglund

Gunbjörg Thunvall